

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **H. K.**, zast. Mgr. Jakubem Hajdučíkem, advokátem, se sídlem Sluneční náměstí 2588/14, Praha 5, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Plzeňský kraj**, se sídlem Hálkova 14, Plzeň, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 4. 2018, č. j. 30 A 18/2018 - 33,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 4. 2018, č. j. 30 A 18/2018 - 33, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Rozsudkem ze dne 27. 4. 2018, č. j. 30 A 18/2018 - 33, Krajský soud v Plzni zamítl žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, kterého se měl žalovaný podle žalobkyně dopustit tím, že ji ode dne 15. 1. 2018 evidoval coby nespolehlivou plátkyni. Žalobkyně se v žalobě domáhala výroku, kterým by krajský soud deklaroval nezákonnost zásahu žalovaného a dále žalovanému přikázal ji přestat evidovat coby nespolehlivou plátkyni.

[2] V odůvodnění rozsudku soud shrnul, že dne 13. 12. 2017 pod č. j. 30 Af 63/2016 - 48 zrušil rozhodnutí ze dne 7. 10. 2016, č. j. 43942/16/5300-22443-702189, kterým Odvolací finanční ředitelství zamítlo odvolání a potvrdilo rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2016, č. j. 1840979/15/2308-50522-402351. Naposledy uvedeným rozhodnutím žalovaný označil žalobkyni jako nespolehlivou plátkyni podle § 106a odst. 1 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“). Rozsudek krajského soudu ve věci sp. zn. 30 Af 63/2016 nabyl právní moci dne

15. 1. 2018 a dne 14. 2. 2018 byl z registru plátců daně z přidané hodnoty, dostupném na internetových stránkách finanční správy, odstraněn údaj o žalobkyni jako nespolehlivé plátkyni daně z přidané hodnoty. Krajský soud připomněl obsah § 106a odst. 1, 2 zákona o dani z přidané hodnoty i § 106ab odst. 4 téhož zákona a přisvědčil žalobkyni, že zrušením rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství se věc vrátila do stadia řízení; doplnil však, že z pohledu nástupu odkladného účinku je třeba rozlišovat situaci po podání odvolání a po zrušení rozhodnutí o odvolání. Ve druhém ze zmíněných případů již totiž došlo ke zveřejnění informace o nespolehlivém plátci a navrácení registru plátců daně z přidané hodnoty do původního stavu vyžaduje nezbytný čas a prostor. Krajský soud připomněl § 7 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, § 6 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, další základní zásady činnosti správních orgánů, § 71 odst. 1 a 3 správního řádu a uzavřel, že žalovaný postupoval tak, aby k úpravě informací v registru plátců daně z přidané hodnoty došlo v přiměřené lhůtě.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti naposledy uvedenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V ní poukázala na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, a uvedla, že rozsudek krajského soudu je ve správním soudnictví vykonatelný jeho doručením, ledaže by Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek kasační stížnosti směřující proti takovému rozsudku. Jinak je správní orgán bezpodmínečně povinen plnit uložené povinnosti. Stěžovatelka v této souvislosti poukázala také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2016, č. j. 6 Afs 103/2015 - 61, a dovodila, že žalovaný jednal v rozporu se zákonem, neboť ji evidoval v seznamu nespolehlivých plátců po právní moci rozsudku krajského soudu ve věci sp. zn. 30 Af 63/2016. V nyní posuzované věci krajský soud v rozporu se zákonem vytvořil novou kategorii odkladného účinku. Nadto, krajský soud vyhlásil rozsudek ve věci sp. zn. 30 Af 63/2016 již dne 19. 12. 2017 za přítomnosti obou účastníků, žalovaný tak měl dost času k jeho organizačně technickému zajištění. Přitom je věcí státu, aby svou činnost řádně zorganizoval. Stěžovatelka uzavřela, že nikdy neměla být evidována jako nespolehlivý plátce, což nakonec potvrdilo i Odvolací finanční ředitelství v novém rozhodnutí ze dne 19. 2. 2018, č. j. 7564/18/5300-22443-702189. Tím spíše však byla na místě pohotová reakce žalovaného. Stěžovatelka dodala, že Odvolacímu finančnímu ředitelství trvalo vydání nového rozhodnutí stejně dlouhou dobu, jakou žalovanému zabrala úprava údajů v registru plátců daně z přidané hodnoty, a to přesto, že vydání rozhodnutí je náročnější úkol. Vzhledem ke všem uvedeným námitkám stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že proces evidence údajů v registru plátců daně z přidané hodnoty podléhá internímu schválení vybranými odpovědnými osobami. Nejedná se tak o jednoduchý úkon. Nadto, krajské soudy ukládají třídenní lhůtu ke splnění uložené povinnosti především ze setrvačnosti, aniž by vzaly v úvahu, že jednou ze stran sporu je správní orgán se složitou administrativní hierarchií. Žalovaný přisvědčil krajskému soudu, že postupoval v přiměřené lhůtě. Stěžovatelka neprokázala, že by jí byla evidence coby nespolehlivé plátkyně v registru plátců daně z přidané hodnoty k tíži.

Žalovaný konstatoval, že stěžovatelka podniká od roku 1994 a lze tedy předpokládat, že si vybudovala natolik pevné podnikatelské vazby, že jí informace evidované v registru plátců nemohly být na újmu, a to tím spíše, že má oprávnění k širokému předmětu podnikání, především v oblasti služeb. Podle žalovaného nedošlo k naplnění definičních znaků nezákonného zásahu podle § 82 s. ř. s. Žalovaný doplnil, že by nápravu v registru plátců daně z přidané hodnoty provedl, i kdyby stěžovatelka nepodala žalobu, a že tak učinila proto, aby mohla po státu uplatňovat další nároky a zatěžovat státní rozpočet. Ve zbytku se žalovaný ztotožnil s právním názorem krajského soudu a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatelka uplatnila v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. V kasační stížnosti stěžovatelka označila důvod dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[6] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. „[k]*asační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.*“ Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní předpis, popř. je sice aplikován správný právní předpis, ale tento je nesprávně vyložen.

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Podle Nejvyššího správního soudu je v posuzované věci nezbytné zdůraznit, že podkladem pro zveřejnění informace o nespolehlivosti plátce daně z přidané hodnoty podle § 106ab odst. 4 zákona o dani z přidané hodnoty je toliko rozhodnutí správce daně o nespolehlivosti plátce podle § 106a odst. 1 téhož zákona, pokud je způsobilé vyvolávat právní účinky. V nyní posuzované věci bylo rozhodnutí žalovaného o nespolehlivosti stěžovatelky coby plátkyně daně z přidané hodnoty ze dne 8. 1. 2016, č. j. 1840979/15/2308-50522-402351, způsobilé vyvolat právní účinky nabytím právní moci podle § 103 odst. 1 daňového řádu ve spojení s § 101 odst. 3, 5 a 6 téhož zákona. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka podala proti rozhodnutí žalovaného odvolání, které má podle § 106a odst. 2 zákona o dani z přidané hodnoty odkladný účinek, nabylo právní moci dne 10. 10. 2016, tedy okamžikem, kdy Odvolací finanční ředitelství doručilo stěžovatelce rozhodnutí o odvolání ze dne 7. 10. 2016, č. j. 43942/16/5300-22443-702189. Právní mocí zrušujícího rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 13. 12. 2017, č. j. 30 Af 63/2016 - 48, však naposledy uvedené rozhodnutí zaniklo a s ním i právní moc rozhodnutí žalovaného, neboť bylo znovu vystaveno odkladnému účinku odvolání. Rozhodnutí žalovaného bylo podle Nejvyššího správního soudu způsobilým podkladem pro zveřejnění informace o nespolehlivosti stěžovatelky coby plátkyně daně z přidané hodnoty jen po dobu, kdy bylo v právní moci, tj. ode dne 10. 10. 2016 do dne 15. 1. 2018. Nejvyšší správní soud tak nepřisvědčil tvrzení krajského soudu, že je třeba rozlišovat mezi nástupem odkladného účinku prvoinstančního rozhodnutí po podání odvolání a po zrušení rozhodnutí o odvolání, protože takové rozlišování nemá žádnou oporu v zákoně.

[9] Ode dne 15. 1. 2018 byla žalovaná povinna činit vše potřebné k odstranění informace o nespolehlivosti stěžovatelky coby plátkyně daně z přidané hodnoty z registru plátců této daně, a to tak, aby tento úkol dokončila podle § 7 odst. 1 daňového řádu bez zbytečných průtahů. Ze skutečnosti, že se znění § 7 odst. 1 daňového řádu podobá § 6 odst. 1 správního řádu, nevyplývá, že žalovaná měla k odstranění informace o nespolehlivosti stěžovatelky coby plátkyně daně z přidané hodnoty z registru plátců této daně lhůtu až 30 dnů podle § 71 odst. 1 správního řádu. Ostatně, krajský soud připustil, že z právního řádu nevyplývá vzájemná provázanost mezi všemi uvedenými ustanoveními a že jejich užití bylo toliko vhodné. Nejvyšší správní soud navíc tento závěr nesdílí. Podpůrná 30 denní lhůta stanovená ve správním řádu se vztahuje k vydávání rozhodnutí, tedy pro zcela odlišný účel než k odstranění následků nezákonného rozhodnutí, jako tomu bylo v nyní posuzované věci. Na první pohled je zjevné, že odstraňování informace o nespolehlivosti stěžovatelky coby plátkyně daně z přidané hodnoty z registru plátců této daně po dobu téměř jednoho měsíce trvalo příliš dlouho. Vzhledem k závažnosti potenciálních dopadů zveřejnění předmětného údaje nelze tak dlouhou dobu ospravedlnit tím, že úkony žalované coby orgánu státní správy podléhají vnitřním schvalovacím procesům. Ostatně, efektivní nastavení těchto procesů je věcí žalovaného. Vzhledem ke všem uvedeným závěrům Nejvyšší správní soud nepřisvědčil krajskému soudu, že žalovaná postupovala v přiměřené lhůtě a bez zbytečných průtahů.

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Na základě uvedeného Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a v souladu s větou první před středníkem § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozsudek Krajského soudu v Plzni a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud bude v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V novém rozhodnutí ve věci Krajský soud v Plzni rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. října 2018

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu